

FONS PERSONAL

FONS JAUME VENTURA I TORT

(1875-1985)

ÍNDEX

	Pàgines
• Fitxa de fons	3
• Resum biogràfic	4
• Resum de contingut del fons	5
• Quadre de classificació.....	6
• Inventari	7
• Catàleg	8-34

FITXA DE FONS

Nom del fons: VENTURA TORT, Jaume
L'Hospitalet, 12/12/1911 – 30/8/1985. Compositor

Contingut temàtic: Documentació cultural (musical) i personal

Tipus de documents: Sardanes, òpera, partitures pròpies i d'altres autors, notes biogràfiques, narracions, retalls de premsa, cartells i programes de mà, fotografies, vídeo relatius a activitats musicals i culturals en general.

Dates inici- final: (1875-1985)

Volum: 35 capsas / 33 programes/ 10 cartells/ 1 vídeo/140 fotografies/ 1negatiu/

Tipus de descripció: Catàleg

Modalitat d'ingrés: 1a transferència Museu: 1987 i posteriors: maig i juny 2011

Persona/es donant/s: sense dades

Data/es ingrés Arxiu: 1987 i 2011

Data/es recepció oficial ajuntament:

Observacions: de la documentació ingressada l'any 2011 (c. TP1072 a TP1104) cal acabar el tractament per aprofundir la documentació referida a les partitures, especialment pel que fa a la i a la cronologia.

Signatura topogràfica: Capses núm. 38, 53, 312 a 318 i TP1072 a TP1104
(i, per localitzar documents de formats o suports especials, veure codis al catàleg)

RESUM BIOGRÀFIC

VENTURA TORT, JAUME

Músic i compositor
(1911 - 1985)

En Jaume Ventura i Tort va néixer a l'Hospitalet el 12 de desembre de 1911, era fill de Joan Ventura, sagristà i fosser de la ciutat. El pare era també pessebrista i la seva casa pairal era molt freqüentada i estava adossada al campanar de l'antiga església de la ciutat. Era coneguda familiarment per "Cal Peta".

En Jaume fou alumne de l'escola municipal del Sr. Carsi i va estudiar primària a les Escoles Catalanes del Dr. Robert fundades pel Foment Autonomista. De petitet va patir una greu malaltia que l'afectà les cames i per distreure'l el feren estudiar música a cal cansalader de davant de la seva casa amb la professora Josefina Coll.

Va cursar estudis d'harmonia, composició i fuga amb Enric Morera al seu domicili i als 18 anys va estrenar al Centre Catòlic, *Llobregatana*, una sardana dedicada al Baix Llobregat que va ser interpretada per la cobla Catalonia.

El 1934 treballa al Casino com a secretari i es va organitzar un homenatge amb les seves sardanes. Durant la guerra civil el seu pare fou assassinat i ell va fugir per tornar els anys 40 en que col·labora en el projecte de presentar *La Ventafocs* de Folch i Torres que havia musicat el seu amic -també assassinat- Joan Pallarés.

Va trencar el seu matrimoni i marxà a Castella on tenia familiars i va tornar als dos anys amb una nova companya i es va traslladar a viure a La Torrassa on es feu càrrec de la funerària que regentava el seu germà.

El 1953 se li concedí la "Medalla al Merito Artístico" de la ciutat i s'estrenà *Sóc de l'Hospitalet veí* i la sarsuela *Dia de Pasqua*. Va escriure *Les noies de la Torrassa*, *Ma terra plana* i un llarg etcètera.

Cansat del negoci familiar va muntar un d'hosteleria a Andorra que no funcionà i al tornar va caure en una gran depressió que l'afecta profundament.

El 1963 compona l'Himne del Centre d'Esports de l'Hospitalet i *La Cançó de l'Empordà*. El 1975 es va representar al Teatre del Liceu l'òpera *Rondalla d'Esparvers*. El 18 de maig del mateix any es va celebrar en el món sardanista *La Diada Ventura Tort*. Poc abans de la seva mort els veïns de l'Hospitalet van representar *El Cantar del Arriero* i *La Cançó de l'Empordà* per fer-li un homenatge al Centre Catòlic, amb la col·laboració d'Andreu Tries i les corals Elisard Sala i Xalesta.

BIBLIOGRAFIA:

ABARCA I MÉDICO, Lluís: *Ventura Tort, biografia inèdita*. AHM

MARCÉ I SANABRA, Francesc: *Hospitalencs d'Ahir*. Ateneu de Cultura Popular. l'Hospitalet, 1994.

VV AA.: *5 Anys de converses a l'Ateneu*, Ateneu de Cultura Popular, l'Hospitalet, 1988, pàg. 56.

RESUM DE CONTINGUT (1875-1985)

FONS PERSONAL JAUME VENTURA I TORT

Fons personal format per partitures de sardanes, operes, poesies, narracions, un guió radiofònic i retalls de premsa, en tots els casos obra de l'autor: Jaume Ventura Tort. Destaquen les partitures de Jaume Ventura Tort i també les d'altres autors, així com varis programes d'activitats culturals: cartells d'actes musicals, programes de mà, 140 fotografies i una cinta de video. El fons el complementa la documentació d'hemeroteca: Butlletí d'Informació Municipal (1968- 1976). També conté obra bibliogràfica d'interès molt notable.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

(Documentació ingressada l'any 1987)

1 – Documentació personal (1943/1960/1975-1984)

2 – Obra pròpia i d'altres autors (1951-1985)

2.1. Sardanes, poesies, òpera (1951-1979)

2.2. Relats autobiogràfics (1970-1985)

2.3. Partitures (2a meitat s. XX)

2.4. Partitures d'altres autors (2a meitat s. XX)

4 – Hemeroteca (1975-1985)

5– Biblioteca (1875 – 1985)

INVENTARI

Núm. capsa	Títol sèrie	Dates	Pàgines
38	Doc. personal	1943-1984	9
38	Obra pròpia i d'altres autors	1951-1985	11
TP1072 a TP1104	Partitures – obra pròpia Partitures d'altres autors	2 ^a meitat s XX	16
53	Hemeroteca	1979 – 1985	30
53 i 312 a 318	Biblioteca	1875 - 1983	32

CATÀLEG

(1875-1985)

(Documentació transferida pel Museu de L'Hospitalet: 1987 i 2011)

CAPSA 38

(ingrés: 1987)

1. DOCUMENTACIÓ PERSONAL (1943/1977-1984)

- Nota biogràfica sobre Joan Ventura i Duran. 25/07/1943. (és fotocòpia).
- Tarja amb partitura adreçada a l'amic Pepe Nadal, amb domicili a la Residència Militar (Diagonal 694, Barcelona), 1960.
- Targeta – invitació per a l'estrena de l'obra "Rondalla d'Esparvers" de J. Ventura Tort. L'Hospitalet, octubre 1975 (4 exemplars).
- Carta de Juan A. Pamias felicitant Jaume Ventura Tort per l'homenatge que li farà l'Ajuntament del Prat de Llobregat. Barcelona, 30/10/1977 (2 fotocòpies).
- Mig tiquet d'una entrada. 27/12/1977.
- Targeta invitació a l'òpera "Rondalla d'Esparvers". L'Hospitalet, octubre 1975. (4 exemplars)
- Targeta de J. Ventura Tort agraint la visita al seu estudi. L'Hospitalet, 4/11/1978 (2 exemplars).
- Reproducció d'un dibuix a llapis de Beethoven, fet a l'any 1945 per Bernardino de Pantorba. Al darrera hi ha dedicatòria nadalenca d'Àngel Maria. L'Hospitalet, desembre 1984.
- Nota de Joaquim Vives adreçada a J. Ventura Tort enviant fotografies sobre un acte de lliurament d'una estatueta sobre la sardana. Lloret de Mar, 5/04/1985.

Continuació: Capsa 38/1. Documentació personal

DOCUMENTACIÓ PERSONAL (sense data)

- Retrat de Jaume Ventura (fotocòpia).
- Targeta de visita de l'alcalde Vicente Capdevila Cardona.
- “Avanç biogràfic mestre Ventura i Tort”.
- Notes biogràfiques sobre Jaume Ventura tretes del “Diccionari Biogràfic Alberti “ i de la “Gran Enciclopèdia Catalana”.
- Dades biogràfiques mecanografiades de Jaume Ventura Tort
- Postal amb piano (Beethovenhauss Bonn)

Continuació: Capsa 38/2. Obra pròpia/

2.1 Sardanes, poesies, òpera

2. OBRA PRÒPIA I D'ALTRES AUTORS (1951-1979):

2.1. SARDANES, POESIES, ÒPERA (1951-1979):

-Guió de radio: “Emisión a transmitir el día 5 de septiembre de 1951 a partir de las 23'15 horas, con la actuación de la Coblá “Lluísos” de Taradell “, Sociedad Española de Radiodifusión. Emisora E.A.J 1- Radio Barcelona.

-“Soc d'Hospitalet”, sardana. Octubre 1953.

-Comentari mecanoscrit de Lluís Abarca i Mèdico sobre el guió de ràdio de 5/09/1951. 26/1/1970.

-“Rondalla d'esparvers”, nota explicativa de l'òpera. 1975 (2 Fotocòpies).

-Full amb poesia mecanografiada: “Voldria ser noi”. Octubre, 1977. (2 fotocòpies)

-“Full amb poesies mecanografiades: “Jo no se” (juny 1978), “A.C.T.M.” (6/09/1977), “Ja sóc vell” (març 1979), “Quan penso amb la mort” (sense data) i “?” (sense data). (2 fotocòpies)

- Full mecanografiat: “El meu gat”, poesia (17/03/1979) “Maria de la Llum”, sardana (9/07/1978). (2 fotocòpies)

2.2. RELATS AUTOBIOGRÀFICS (1970-1985)

78 relats mecanografiats

- "Un compositor original".
- "Martí Ruiloba" .
- "L'Orfeó Català".
- "De la Sardana <Begues Festiu>".
- "Dels <Ídols de fang>".
- "De <Les noies de la Torrassa>".
- "El contrabaix d'en Juncà".
- "La cobla Barcelona, a Sevilla". (és còpia feta amb paper carbó).
- "L'orquestra Bètica".
- "El cataplasma d'allioli" .
- "Les filles de Maria d'Hospitalet".
- "Del meu pare" .
- "El negre de <Can Buixeres>".
- "El Peret Solanas" .
- "El Passatge de la Pau" .
- "El senyor socias" .
- "Atenció amb el foc" .
- "De joventut" .
- "El simètric".
- "El número 33".
- "Aquestes dones".
- "Un ratolí en un banc".

Continuació: Capsa 38/2. Obra pròpia/2.2. Relats autobiogràfics

- "La tartana del creixells".

- "Enterrada en vida".
- "A Cornellà amb carretó".
- "El doctor Isern".
- "L'amic Lacal".
- "De pobres".
- "La boja del carrer Nou".
- "La meva fugida de la Manxa".
- "Las <durgencias>".
- "De la meva estància a la Manxa".
- "El Sabino".
- "Rosita".
- "El nebot".
- "En Calvet".
- "Montserrat Massagué".
- "L'oca".
- "En Lluís Urcelay Azurza".
- "El senyor Rovira".
- "L'amic Moncunill".
- "Coses de l'amic Massagué".
- "Un sopar amb l'arca de Noé".
- "Coses de Mn. Homar".
- "De Mn. Josep Homar".
- "En Pradell".
- "Niza".
- "+ 27-3-1979 <Montserrat Massagué>", mecanografiada (27/03/1979).

Continuació: Capsa 38/2. Obra pròpia/2.2. Relats autobiogràfics

- “La mare de la Maria Jesús”.
- “Els pantalons i les dones”.
- “Els calçotets del Jordi”.
- “Un sopar accidentat”.
- “Temps de guerra”.
- Rocos! Rocos!.
- “Més coses d’en Robert Gili”.
- ”Coses de L’amic Guixa” .
- ”L’amic Rafael Serres” .
- ”L’amic Claramunt” .
- ”Mirna Lacambra” .
- ”El <Xef de la Claque>“.
- ”L’amic Vergés i el Liceu”.
- ”De la Cobla <La Principal de Collblanc>“.
- ”Els tres Jaumes Ventures”.
- ”Aigua del Danubi” .
- ”En Sebastià Solé” .
- ”Maria Carme Vila Sanmiquel” .
- ”De la <Principal de la Bisbal>“.
- ”La sardana ídols de fang”.
- ”Coses d’en Fernando Blanch”.
- ”En Caietà Renom” .
- ”La senyora Antonieta de Can Beethoven”.
- ”Neyde Thomas”.
- ”Assaig general”.

Continuació: Capsa 38/2. Obra pròpia/2.2. Relats autobiogràfics

- ”Del mestre Pérez Busquier”.

- “El músic, Beethoven”.
- “Del Mestre Pahissa”.
- ”Del Mestre Cesar A. Vendrell”.
- “De la Cobla-orquestra Maravella” .
- ”Del <Quixot>.

Capses TP1072 a 1073 /2. Obra pròpia / 2.3.Partitures

2.3. PARTITURES (2ª meitat s. XX)

(ingrés: maig 2011)

Capsa 1072 TP

Rondalla d'espervers. Òpera en tres actes
Llibre de Josep Ma de Sagarra, música de Ventura Tort.

- Llibret text. 5 exemplars
- Partitura del coral (Ave Maria). 12 còpies
- Particella Contrabaix. 3 exemplars
- Particella Timbals
- Particella Violí 1r. 3 exemplars + 1 exemplar Violí 1r concertino
- Particella Violí 2n. 3 exemplars
- Particella Viola. 2 exemplars
- Particella Arpa
- Particella Percussió
- Particella Trombó 1r
- Particella Trombó 2n
- Particella Trompeta 1a
- Particella Trompeta 2a
- Particella Fagot

Capsa 1073 TP

Rondalla d'espervers

- Partitura completa del cant (amb acompanyament de piano)
- Particella Bernat (Baix)
- Particella Traginer (Tenor)
- Particella Batlle (Tenor)
- Particella Pere (Tenor)
- Particella Joana (Soprano)
- Particella Margarida (Soprano)
- Particella Andreu (Baríton)
- Particella coral femenina
- Reducció de piano del *Ballet de Follets*

Extractes

- *Duo d'Andreu i Joana* (amb piano)
- *Aria del Traginer* (amb piano)

Continuació: : Capses TP1074 a 1076 /2. Obra pròpia / 2.3.Partitures

Capsa 1074 TP

La cançó de l'Empordà. Zarzuela catalana en tres actes, en prosa i vers
Llibre de F. Casanovas Civit i música de Ventura Tort

- Partitura completa orquestra Acte 1r
- Partitura completa orquestra Acte 2n
- Partitura de l'acompanyament de corda
- Partitura cant (amb acompanyament de piano)

Extractes:

- ***Havanera:*** Instrumentació per a cobla
A quatre veus d'home
Duo (amb acompanyament piano)
- ***Duo Rosa i Francesc*** (amb acompanyament piano)
- ***És cert que jo he pecat.*** Aria Rosa amb acomp. Piano
- ***Sardana.*** Harmonització per a cor i piano.
- N° 15 de l'obra. Veu i piano.
- Llibret. 2 exemplars
- Programa de l'estrena

Capsa 1075 TP

La cançó de l'Empordà

- Llibret (original dedicat)
- Particelles completes de tots els instruments de l'orquestra

Capsa 1076 TP

La cançó de l'Empordà

- Particella Violí 1r. 2 exemplars
- Particella Violí 2n. 2 exemplars

Día de Pascua. Comèdia musical "Zarzuela" en dos actes.
Text de Joan Vallès i Vila i música de Ventura Tort.

- Llibret. 5 exemplars

Capses TP1077 a 1082 /2. Obra pròpia / 2.3.Partitures

Capsa 1077 TP

Los tres etcéteras de Don Simón. Regocijada farsa en dos partes.
Text de José Mª Pemán i música de Ventura Tort

- Partitura completa
- Partitura completa del cant (amb piano). 3 exemplars
- Particelles de tots els instruments de l'orquestra.
- Llibret . 3 exemplars

Capsa 1078 TP

- Cançons
- 7 sardanes
(cada peça està ensobrada i identificada)

Capsa 1079 TP

Sardanes
(ensobrat)

Capsa 1080 TP

- 7 sardanes
(ensobrat)
- 4 cançons
(ensobrat)
- Llibre de sardanes cantades
- Sardanes per a piano. Volum V
- Sardanes per a piano. Volum VII

Capsa 1081 TP

Reculls de sardanes. Volumes I – XII.

Capsa 1082 TP

Reculls de sardanes. Volumes XIII – XIX
Sardanes
(ensobrat)

Llibre de sardanes cantades

Coses de la cançó d'Empordà

Capses TP1083-1084 i 1092-1094 /2. Obra pròpia i d'altres autors / 2.3.Partitures

Capsa 1083 TP

Arranjaments i instrumentacions de Ventura Tort

La ventafocs. Música de Joan Pallarès

Capsa 1084 TP

Sardanes per a piano. Volum VIII

Recull de sardanes. Volum XXVIII

Carpeta de documents (la majoria relatius a la Societat General d'Autors)

Capsa 1092 TP

PARTITURES MANUSCRITES COPIADES PER J. V. TORT

Rondalla d'Esparvers.

- Partitura general del 2n acte.
- Carpeta de retalls de diaris, programes etc.
- Partitura de la part de cant amb acompanyament de piano

Capsa 1093 TP

PARTITURES MANUSCRITES COPIADES PER J. V. TORT:

Rondalla d'Esparvers.

- Partitura general del 1r acte
- Partitura general del 3r acte
- Particella Flauta
- Particella Oboè
- Particella Clarinet 1r
- Particella Clarinet 2n
- Particella Trompa
- Particella Viola
- Particella Violoncel. 3 exemplars

Capsa 1094 TP

6 quaderns d'obra poètica de J. Ventura Tort

Capses TP1085 a 1088 /2. Obra pròpia i d'altres autors / 2.4.Partitures d'altres autors

2.4. PARTITURES D'ALTRES AUTORS (2ª meitat s. XX)
(i documents relacionats)

(ingrés: juny 2011)

Capsa 1085 TP

Partitures per a piano, partitures música coral i 3 cançoners infantils

Capsa 1086 TP

Partitures per a piano, partitures música coral.

Capsa 1087 TP

- Programes del Gran Teatre del Liceu. Temporada 72-73. (6 exemplars)
- Música per a cobla: balls i ballets populars, música tradicional.
- Cançoner de música basca (cançons bilbaïnes)
- ***Mar i Cel***, d'Àngel Guimerà. Llibret del text.
- Quadern d'estudis per al solfeig (5 volums)
- Música de missa
- Lletres de cançons diverses

Capsa 1088 TP

- Partitures i llibres d'estudis per piano
- Partitures música coral
- Fotografies de Ventura Tort
- Retalls de premsa
- ***Memòries de missions de recerca, estudis monogràfics, crònica***. Obra del cançoner popular de Catalunya, vol. II
- Carpeta amb partitures de 4 sardanes

Capses TP1089 a 1091 /2. Obra pròpia i d'altre autors / 2.4.Partitures d'altres autors

Capsa 1089 TP

- Carpeta gris: "Lliçons d'harmonia del mestre Morera". Apunts i esborranys d'exercicis d'harmonia.
- Carpeta marró: lletres de sardanes i cançons diverses
- **Memòries de missions de recerca, estudis monogràfics, crònica.** Obra del cançoner popular de Catalunya, vol. I
- **La verbena de la Paloma.** Sainete líric en un acto y tres cuadros. Tomás Bretón i Ricardo de la Vega. Partitura editada.
- **Per tu ploro,** de Pep Ventura i Joan Maragall.
Sardana -Versió per piano.

Continuació: Capses 1089 a 1091 i 1095 /2. Obra pròpia / 2.4.Partitures d'altres autors

- **Rapsòdia Hongaresa n.2,** Franz Liszt
- Àlbum de fotos (buit)

Capsa 1090 TP

- Partitures manuscrites copiades per J.V. Tort (piano, cor, sardanes.)
- **La rosa de Jericó.** Lletres de J. Duró i música de Mn. Rossend Molera - part de cant i piano
- **L'estel de Natxaret.** Drama líric en un pròleg i tres actes.
Lletres de Ramon Pàmies i música de Mn. Miquel Ferrer

Capsa 1091 TP

PARTITURES MANUSCRITES COPIADES PER J. V. TORT:

- Música catalana per a cor
- Música per cor. Harmonitzacions de Clavé
- 3 Sardanes per cor (**Maria de les Trenes, La sardana de les Monges, L'Empordà**)
- **Missa "Hoc est corpus meum".** L. Perosi - partícels vocals i instrumentals (incomplet)
- **Misa del Smo. Sacramento.** José Rivera – partitura general de veu i partícels d'acompanyament per quartet de corda.
- **Misa Pontifical.** L. Perosi – partícels de contralt, tenor i baix.
- Cançons

Capses TP1095-1096 /2. Obra pròpia i d'altre autors / 2.4.Partitures d'altres autors

Capsa 1095 TP

Procedent de la Societat Coral La Joventut (2ª meitat s. XIX)

Las tres, M. D. Arcaya i R. F. Ratana

La sonrisa de una bella, Jaime Riba – partícels acompanyament instrumental

La salserada, Jaime Riba – partícels acompanyament instrumental

La hija del vergel – partícels acompanyament instr + reducció piano

La situació fi de sigle, J. Puig i Vila

Las niguas, Clemente Cuspinera

Un día feliz, Jaime Riba – partícels acompanyament instrumental

Al trevall, L. Ràfols i L. Tubau

La maquinista, J. A. Clavé

Americana La insurrecta, Joaquín Quesada – partícels acompanyament instr

Mazurca La Pajasetta, Joaquín Quesada – partícels acompanyament instr.

Els segadors, Enric Morera

Los segadors, Lluís Foillet

Una orgia, Josep Anselm Clavé

Solfeig a dues veus

Mentidas

Invocación a Enterpe, J. A. Clavé – partícels acompanyament instr.

Vianda del temps, E. Guasch Lloberas

Fora mosquits, Joan Duran

Capsa 1096 TP

Procedent de la Societat Coral La Joventut (2ª meitat s. XIX)

Himno a Francia

Los Nets dels Almugavers, J. A. Clavé – veu + partícels instr + reducció piano

Las noyas del Ampurdà, J. Palau i E. Guiteras

Las ninas del Ter – acompanyament piano (reducció)

La retreta, Laurent de Rillé

El Chinito, J. A. Clavé

Himne de Boer – Caterina Cecília De Van Rees

Partícels d'acompanyament instrumental, J. A. Clavé:

El columpio

La danza campestre

La casita blanca

La guajira

Tula

La guanabana

¡Ay, que risa!!!

La mascarita

El primer amor

Un suspiro

La violeta (partícels + reducció de piano)

Continuació: Capses TP1097 a 1099 /2. Obra pròpia / 2.4.Partitures d'altres autors

Capsa 1097 TP

Procedent de la Societat Coral La Joventut (2ª meitat s. XIX)

Particelles d'acomp. instrumental, J. A. Clavé:

A orillas del Llobregat

La Verbena de San Juan (particelles + reducció piano)

Las galas del cinco (particelles + reducció piano)

Procedent de l'Orfeó Dr. Robert (2ª meitat s. XIX)

El cavall de Sant Miquel, M. Morera i S. Rafart (només lletra)

El cant de l'Alosa, Mendelssohn (particelles veus)

Capsa 1098 TP

Procedent de l'Orfeó Dr. Robert (2ª meitat s. XIX)

POPULARS CATALANES IMPRESSES:

Cançó de Nadal, A. Pérez Moya – partitura general + particelles veus

Els fadrinets de Sant Boi, A. Pérez Moya – partitura general + particelles veus

L'Hereu Riera, J. Cumellas Ribó – partitura general + particelles veus

Himne Català

A llaor de'n Prat de la Riba, J. Granger i A. Pérez Moya

Amor de Pastor, Joan Pallarès – partitura + acompanyament + lletres

La núvia malhaurada – lletres

La balanguera, J. Alcover i A. Vives - partitura editada i lletres

Jesús joia nova – lletres

Sant Josep n'era fuster - lletres

Capsa 1099 TP

Procedent de Societat Coral El Llobregat (2ª meitat s. XX)

Partitures manuscrites i impreses.

(no es correspon amb el que s'indica en el doc - portada)

Particelles

Procedent de Societat Coral Campestre (1984)

Peces a cor (partitures general de veu)

Volum 1. Harmonitzacions J. A. Clavé

Volum 2. Harmonitzacions de J. A. Clavé

Continuació: Capses TP1100 a 1103 /2. Obra pròpia / 2.4.Partitures d'altres autors

Capsa 1100 TP

Procedent de Societat Coral Campestre (1984)

Peces a cor (partitures generals de veu)

Volum 2 bis. Acompanyaments de piano. Clavé

Volum 3. Harmonitzacions de Clavé

Volum 5. Harmonitzacions de Clavé

Volum 8. Harmonitzacions de Ribas, Quesada, Cuspinera i Goula

Capsa 1101 TP

Procedent de Societat Coral Campestre (1984)

Volum 9. Harmonitzacions de Clavé

Volum 10. Harmonitzacions de Clavé, Vaqué, Quesada i Ventura

Volum 11. Harmonitzacions de Ventura, Vaqué, Toldrà i Goula

Procedent de Societat Coral El Llobregat (1894)

Peces a cor (partitures generals de veu)

Volum 1. Harmonitzacions de J. A. Clavé

Capsa 1102 TP

Procedent de Societat Coral El Llobregat (1894)

Peces a cor (partitures generals de veu)

Volum 2. Harmonitzacions de Clavé

Volum 3. Harmonitzacions de Clavé i Ventura

Volum 4. Harmonitzacions de Clavé

Volum 5. Harmonitzacions de Clavé, Bartumeus, Mateu i Ribera

Capsa 1103 TP

Procedent de Societat Coral El Llobregat (1894)

Peces a cor (partitures generals de veu)

Volum 9 (rectificat sobre un 6). Harmonitzacions de

Clavé, Quesada, Monasterio i Varela Silvari

Procedent de Coral La Joventut (2ª meitat s. XIX)

Partitures (soltes) per a cor d'homes

Cont.: c.TP1103 - 1104 /2. Obra pròpia i d'altres autors / 2.4.Partitures d'altres autors(cont

capsa 1103TP)

Alborada Gallega

El grito del Bruch – partitella de Baríton

Los pescadores

Dues peces per a cor d'homes

El plany de la dida, E. Guanyabéns i C. Casademont

Maria de les trenes, R. Ribera i J. Saderra

Nodo 1959. Púpurri

Humoresca, E. G. LL.

Pom de melodies, E. G. LL.

De Catalunya a Aragón, E. Mateu

Queixa d'amor, J. A. Clavé

Terra meva (sardana), A. Tey, A. Ribas i N. Plà

A la lluna

Rerdué 1933-34. Púpurri a 3 veus

Cant i Esport, C. Enric i E. Guasch

Barquejant, Mendelssohn

Follies 1960

Negra Sombra, J. Montes i R. Castro

Minuta Pasqual

Cançons Catalanes, Amadeu Vives – Partitura impresa per a veu i piano

Lo noi de la mare, Josep Mª Comella – partitura i partitelles. Instrumental

Els segadors, Enric Morera – partitelles dels tenors i de l'acompanyament d'harmonium

Capsa 1104 TP

Procedent de Coral La Joventut (2ª meitat s. XIX)

Partitures (soltes) per a cor d'homes

Missa O quan gloriosum est regnum, Tomás Lluís de Vitoria – partitelles de contralt

Contemplació, J. Burgueras – partitura i partitelles veu

La verge bressant, C. Frank – partitelles veu i acompanyament piano

Ave Maria, E. Forest – partitelles vocals

Canço dels àngels, Guiteras – partitelles vocals/instrumentals

Coples 1959 a duo i chor,

Esquitxos, Combinat de cançons, Esgullo

Una partitura fragmentada: combinat de cançons (falta el primer full)

Una partitura fragmentada (falta el primer full)

Cartells

Cartells i altres grans formats (Sol·liciteu-lo pel núm. de registre de la col·lecció de Cartells)

- “La Ventafocs”, patrocina Ayuntamiento de Hospitalet, 8/06/1963 (Núm reg 4349)
- “La canço de l'Empordà”.Extraordinario acontecimiento artístico. Patrocinat per l'Ajuntament del Prat de Llobreg. Teatro Centro Artesano, 15/04/1964 (Núm reg 4350)
- “La canço de l'Empordà”, patrocina Ayuntamiento de Hospitalet, Teatro Ópera, 16/04/[1964]. (2 exemplars) (Núm reg 4351)
- “La canço de l'Empordà”. Teatro Orfeo Gracienc, 13/03/[1965]. (2 exemplars) (Núm reg 4352)
- “La canço de l'Empordà”, con Cristóbal Massana. Teatro Orfeo Gracienc, 13/03/[1966]. (Núm reg 4353)
- Fiestas del VII Centenario “Figueras Villa Real” Estreno de la joya lírica “La Cançó de l'Empordà”. Teatro Cine Las Vegas, 3/10/1967, (2 exemplars) (Núm reg 4354)
- Fiestas del VII Centenario “Figueras Villa Real” Estreno de la joya lírica “La Cançó de l'Empordà”. Teatro Cine Las Vegas, 3/10/1967, (Núm reg 8702) (algunes dades afegides a cartell 4354)
- “Rondalla d'Esparvers”, temporada d'òpera 1975-1976 al Gran Teatre del Liceu, 2/12/1975 (Núm reg 4355)
- “Homenatge al mestre Ventura Tort”. Tinença Alcaldia, Cultura i Esports de l'Ajuntament d' El Prat de Llobregat. 6/11/1977. (Núm. reg.: 2232)
- “Gent en carn i ossos. Galeria fotogràfica –totalment parcial– de personatges de L'Hospitalet”. Aula de Cultura Collblanc – La Torrassa, Ajuntament de L'Hospitalet, 20 a 30/06/1984. Núm reg. 4356

Programes de mà

Programes i petits formats (Sol·liciteu-lo pel núm. de registre en la col·lecció de Programes)

-“Fiestas de la Merced. Barcelona”, Ajuntament de Barcelona, setembre -octubre 1964 (2 exemplars), (núm. registre 6601).

-“Gran Teatro del Liceo”, temporada d’Òpera 1972-73:

- . Adriana Lecouvreur, 19/11/1972. (núm. registre 6602)
- . Don Pasquale, 21/11/1972. (núm. registre 6603)
- . Tosca, 28/11/1972. (núm. registre 6604)
- . Tieflans, 16/12/1972. (núm. registre 6605)
- . Andrea Chenier, 1/1/1973. (núm. registre 6606)
- . La figlia del reggimento, 3/1/1973. (núm. registre 6607)
- . Turandot, 16/1/1973. (núm. registre 6608)
- . Norma, 28/1/1973. (núm. registre 6609)
- . Katia Kabanova, 1/2/1973. (núm. registre 6610)
- . La vida breve, 18/2/1973. (núm. registre 6611)

-“Gran Teatro del Liceo”, temporada d’Òpera 1975-76:

- . Rondalla d’esparvers, 29/11/1975. (núm. registre 6612)
- . Rondalla d’esparvers, 2/12/1975. (núm. registre 5074)
- . Rigoletto, 10/2/1976. (núm. registre 6613)

-“Gran Teatro del Liceo”, temporada d’Òpera 1977-78:

- . La Boheme, 27/12/1977. (núm. registre 6614)
- . Lucia di Larmermoor, 6/1/1978. (núm. registre 6615)

-“Gran Teatro del Liceo”, temporada d’Òpera 1979-80. (núm. registre 6617)

-“Gran Teatro del Liceo”, temporada d’Òpera 1980-81. (núm. registre 6618)

-“Concierto a cargo de la Orquesta Amics dels Clàssics”. Diputació de Barcelona, 18/04/1971 (núm reg 7514)

“XXV Aniversario. VI Semana Cultural y Jornada del Libro”. Ajuntament de L’Hospitalet - Agrupación de Amigos de la Música, 15/04/1972 (núm reg 7515)

-“Homenatge al mestre Ventura Tort”, programa. Ajuntament El Prat de Llobregat. 6/11/1977. (3 exemplars).(núm. reg.: 5075)

-“Orquestra Ciutat de Barcelona”, Patronat de l’Orquestra Ciutat de Barcelona. Palau de la Música Catalana. Temporada 1977-78. núm. registre 7518)

-“Tona- Ciutat Pubilla de la Sardana 1978”. Ajuntament de Tona, 23/4/1978 (amb una butlleta per demanar la moneda d’argent commemorativa de la diada Sardanista. 1ª Moneda de la col·lecció Ciutats Pubilles). (núm. registre 6616)

continua: Programes de mà

“IV Aplec de sardanes a Sant Hilari Sacalm”, Grup Sardanista de Sant Hilari Sacalm, 2/08/1981) (núm reg 7516)

- “X aplec de la sardana. Terrassa 1981!, ASERT, 27/09/1981 (núm reg 7517
- “Banyoles Festes de Sant Martíà. Festa de la Música per a Cobla”, organitza Foment de la Sardana i patrocina Excm. Ajuntament de Banyoles, 26/10/1981. (núm. registre 6619)
- “La música a Catalunya”, Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i mitjans de comunicació - servei de música. Estiu - tardor 1981. (núm. registre 6620)
- “XX Aplec de la Sardana. Olot”, Agrupación Sardanista Olot, 11/7/1982. (núm. registre 6621)
- “Viladrau. Festa Major d'Estiu 1982”, Ajuntament de Viladrau. Estiu 1982. (núm. registre 6622)
- “Festes de la Mercè”, Amics dels Clàssics (Barcelona)- Associació Orquestra de Cambra, 26/9/1982. (núm. registre 6623)

Fotografies, Vídeo

Fotografies (Sol·liciteu-les pel núm. de registre o de capsa de la col·lecció de fotografies)

-15 fotografies (teatre al club Pimpinela; Jaume Ventura Tort amb diferents cobles i també amb orquestra, amb grups d'amics i anunci a la Façana del Liceu de la seva òpera "Ronda d'Esparvers" (1960 – 1985)
(núm reg 3143 a 3144 i 3146 1 3159)

- Negatiu: "El mestre i la Pubilla", Berga 1971. TP457Fp

- 6 fotografies d'un acte de lliurament d'una estatueta sobre la sardana. Lloret de Mar, 5/04/1985. TP457Fp

-119 fotografies pendents de tractament [anys 1960-1970] (capsa TP457Fp)

- 8 àlbums de fotografies i retalls de premsa de la seva vida i la seva obra realitzats per ell mateix (transferència del Museu de l'H (feta el 2017)

Resum contingut d'aquests àlbums:

ÀLBUM núm. 1 Capsa 485 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

La Cançó de l'Empordà
sainet líric en tres actes
Llibret: Ferran Casanovas i Civit
Música: Jaume Ventura i Tort

Pre-estrena: Teatre del Centre Artesà de El Prat el 15 d'abril de 1964
Estrena: Teatre Òpera de l'Hospitalet el 16 d'abril de 1964

ÀLBUM núm. 2 Capsa 485 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

Dia de Pascua
zarzuela en tres actos
Estrenada al Club Pimpinela de Collblanc el 12 d'octubre de 1952

La Cançó de l'Empordà
sainet líric en tres actes
Llibret: Ferran Casanovas i Civit
Música: Jaume Ventura i Tort
Programes i fotografies de diferents funcions a El Prat, l'Hospitalet, Barcelona, Cornellà, Figueres

Retransmissió La Cançó de l'Empordà de al circuit català de TVE el 30 de maig de 1967
Direcció i realització: Jaume Picas; ajudant de realització: Mercè Vilaret; direcció musical: Jaume Ventura i Tort; decorats: Manuel Benet; Il·luminació: Enric Fornells; Maquillatge: Margarida Llopart Coral Barcelona i el Cor de la Parròquia de Sant Isidre i amb el següent repartiment:
Rosa: Francina Valdú; Francesc: Cristóbal Massana; Isabel: Anita Cabillo; Miquel: Jaume Forcada,

ÀLBUM núm. 3 Capsa 486 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

Rondalla d'Esparvers, òpera en dos actes
Estrenada al Gran Teatre del Liceu el 29 de novembre de 1975

Llibret basat en l'obra homònima de Josep Mª de Sagarra
Música de Jaume Ventura i Tort
Director del Ballet: Joan Magrinyà
Director del Cor: Riccardo Bottino
Director d'Escena: Diego Monjo
Decorats: Karel Jernek
Mestre apuntador: Jaume Tribó
Director de l'Orquestra i Concertador: Gerardo Pérez Busquier
Repartiment:
Margarida: Mirna Lacambra; Andreu: Enric Serra; Joana: Carme Hernández;
Pere: Antoni Lluch; Bernat: Joan Pons

ÀLBUM núm. 4 Capsa 486 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

Retalls de premsa i correspondència a propòsit de l'estrena de Rondalla d'esparvers al Liceu el 1975.
El mestre Ventura Tort de viatge per La Mancha el 1967 i el 1971.
Rebut un premi de mans del regidor de Cultura de l'Ajuntament de l'Hospitalet Sr. Joan Perelló Maslloresns el 1969 en presència de l'Alcalde José Matías de España Muntadas.
Dirigint al Teatro Ópera de l'Hospitalet el 1962.
A Lloret el 1971.
A Valls, Montserrat, Tarragona el 1976.
Amb Franz Joham i acompanyant a diversos cantants al Festival benèfic a favor de l'Assemblea Local de Creu Roja celebrat el 18 de setembre de 1982 a Moià.
Sortida familiar a Reus el 1979.

ÀLBUM núm. 5 Capsa 487 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

Necrològiques amb motiu de la mort de l'empresari del Liceu Juan Antonio Pamias.
Homenatge a Ventura Tort per part de l'Ajuntament de El Prat el setembre de 1979, amb el primer alcalde de El Prat de la democràcia, Antonio Martín Sánchez.
Diversos aplec sardanistes a El Prat, l'Hospitalet, Tona, etc
Fotografies del mestre a casa seva el 1981

ÀLBUM núm. 6 Capsa 487 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

Retrat de Ferran Casanovas i Civit pratenc d'adopció (Reus, 13 d'octubre de 1915 –El Prat de Llobregat, 17 de març 1993) escriptor, actor, botiguer, polític i creador de la famosa Sardana La Festa Major del Prat i autor del llibret del sàinet líric La cançó de l'empordà, ambdues obres amb música del mestre Jaume Ventura Tort, de qui fou un gran amic.
Fotografies familiars de 1978 a casa seva.

Acte commemoratiu del vinticinquè aniversari de l'estrena de la sardana Les noies de La Torrassa a la Plaça Espanyola de l'Hospitalet.

Aplec a Cabriels, a Taradell, a Cambrils, a Cardona, a Begues, a Sant Boi

Sessions musicals particulars a casa seva el 1978.

Fotografia del curs 1923-24 d'escolars de primària de les Escoles Catalanes del Doctor Robert del Foment Autonomista, on ell va estudiar.

Diverses fotografies familiars.

ÀLBUM núm. 7 Capsa 488 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

Carta de Joan Munsó i Cabús notificant-li que la seva sardana Amics de Cornellà ha estat preseleccionada pel concurs a la millor sardana de l'any de 1982, el resultat del qual es donaria a conèixer al Teatre La Lira de El Vendrell el 8 de maig de 1982.

Programa d'aquest acte, on el mestre Ventura Tort va obtenir el segon premi.

Fotografies d'aquest acte.

Foto en primer pla del flabiolaire Grivé.

Homenatge al mestre Ventura Tort a Sant Climent de Llobregat el 1982.

Fotografies d'aquest acte.

Aplec a Gavà en homenatge a Ventura Tort.

Fotografies de les representacions al Teatre del Centre Artesà de El Prat del sainet líric La cançó de l'empordà de 1966, i del mestre Ventura Tort amb el llibretista Ferran Casanovas i Civit.

ÀLBUM núm. 8 Capsa 486 (prestatgeria lateral de Grans Formats Sala1)

Partitura de la sardana *A ne'n Ventura Tort* amb música de Manuels Canals, dedicada al mestre amb motiu de l'homenatge celebrat en honor seu a Collblanc el 18 de maig de 1975.

Fotografia de Jaume Ventura Tort i Ferran Casanovas i Civit a un aplec a El Prat el 1980.

Fotografies d'un concert de cobla a Moià el 1981.

Fotografies d'un homenatge a Cornellà el 1981.

Aplec a Navarces el 1982.

Retrat i dibuix de Jaume Ventura Tort.

Fotografies d'una sortida familiar a l'ermita romànica de Sant Bernat del Montseny el 1981.

Fotografies d'un aplec a Rubí el 1982.

Suports Audiovisuals (Sol·licitar pel núm. de registre de la col·lecció de vídeos)

- 1 cinta de VHS "Sony", V246.

Teatre "La cançó de l'Empordà", pel quadre escènic del Centre Catòlic.

Direcció Musical: Jaume Ventura Tort. Director: Joan Parera [anys 1970]

Durada: 2,26h

Capsa 53/3. Hemeroteca

3. HEMEROTECA (1975-1985)

- *El Vell Carrer. El Bell Carrer.*
Butlletí informatiu de l'Associació de Veïns i Comerciants del carrer de Ferran Puig d'El Prat, núm. 5, juny 1982.
- *Crónica de la Guerra Española. No apta para irreconciliables.*
Tapes dels fascicles (del núm. 2 al 102, excepte els núm. 5, 11, 14, 19, 20, 40, 60, 61, 62, 64, 66, 68, 69, 73, 75, 77, 80, 82 i 97)

Retalls de premsa

- <<Rondalla d'Esparvers>>: El caso de una escenografia liceística que no fue". Tele/expres, 9/12/1975. (2 exemplars: original i còpia).
- “El pregonero del Prat”. El Periódico, 22/09/1979. (2 exemplars: original i còpia).
- “El Prat: Sigue el enfrentamiento PSC-PSUC. Benet no será pregonero de la Fiesta Mayor”. (Pregó de Jaume Ventura). Hoja del Lunes. 24/09/1979. (2 exemplars: original i còpia).
- “El pregón de El Prat, una <<batalla>> polémica: Benet y el historiador Codina, rechazados”. Tele/expres. 25/09/1979. (2 exemplars: original i còpia).
- “Un fraguista da hoy el pregón de las fiestas”. El Correo Catalán. 25/09/1979. (2 exemplars: original i còpia).
- “L'Hospitalet quiere dedicar un recuerdo al compositor de cerca de 200 sardanas”. El Periódico, 18/07/1985 (2 exemplars: original i còpia).
- “Jaume Ventura va rebre ahir l'estàtua *L'acollidora...*”. Avui, 25/07/1985. (2 exemplars: original i còpia).
- “L'Hospitalet homenajeará a Jaume Ventura”. El Periódico, 5/09/1985. (2 exemplars: original i còpia)
- “Homenatge a Jaume Ventura Tort”. El Periódico, 10/09/1985. (2 exemplars: original i còpia).

Continuació: Capsa 53/3. Hemeroteca/Retalls de premsa

- “Jaume Ventura Tort, compositor nascut a l’Hospitalet de Llobregat, va morir ahir.....”. Avui, 31/07/1985. (fotocòpia).
- “Falleció ayer Jaume Ventura, autor de más de 200 sardanas”. El Noticiero Universal, 31/07/1985. (fotocòpia).
- “Muere el compositor de sardanas Jaume Ventura en L’Hospitalet”. El Periódico, 31/07/1985 (fotocòpia).
- “El compositor Jaume Ventura i Tort , falleció ayer en el Hospital de la Cruz Roja”. El Correo Catalán, 31/07/1985 (fotocòpia).
- “Falleció el compositor de sardanas Jaume Ventura i Tort”; “Necrológicas: Jaume Ventura Tort, compositor”. El País, 31/07/1985 (fotocòpia).
- “El compositor Jaume Ventura i Tort falleció ayer”; “Jaume Ventura i Tort”. La Vanguardia, 31/07/1985.

Biblioteca capsas 312 a 318

4. BIBLIOTECA (1875-1983)

Capsa 312

-AJUNTAMENT DE HOSPITALET; “Hospitalet Notícia geogràfica”, Cuadernos de Estudios Hospitalenses, núm.1. Publicacions de la Ponència de Cultura de l'Ajuntament de L'Hospitalet, 1969. R. 2317, BLH 2c1/4

-AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET; “Ordinacions de 1475”, Vº Centenario de las primeras <<Ordinaciones>> de Hospitalet. Museo de Historia de Hospitalet, 1975. (2 Exemplars) R. 34, BLH 2c1/18

-AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET; “Una mirada a la Marina d'ahir. Les nostres Masies”, Museu d'Història de Hospitalet, desembre 1980.R. 28, BLH 2C1/12

-CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA; “Concurs Literari. Premis 1983”, Clubs de Jubilats “Sant Jordi”, 1983. MFN 2098, R. 2318, Topogràfic BLH 6. C4/35

- ALBERT, Salvador. *El tesoro dramático de Henrik Ibsen*. Barcelona; Editorial Minerva, S.A. (Sense data).¹ R. 285

- CARRERAS CANDI, Francesch. *Geografia General de Catalunya*. Descripció Física General de Catalunya. Barcelona; Casa editorial Alberto Martín. (Sense data).² R. 286

Capsa 313

- CARRERAS CANDI, Francesch. *Geografia General de Catalunya*. Província de Barcelona. Barcelona; Casa editorial Alberto Martín. (Sense data).² R. 287

- CARRERAS CANDI, Francesch. *Geografia General de Catalunya*. Ciutat de Barcelona. Barcelona; Casa editorial Alberto Martín. (Sense data).² R. 288

Capsa 314

¹ Porta segells: Biblioteca Municipal i Ateneu de Cultura de l'Hospitalet.

² Porta segell Biblioteca Municipal de l'Hospitalet.

- CARRERAS CANDI, Francesch. *Geografia General de Catalunya*. Província de Gerona. Barcelona; Casa editorial Alberto Martín. (Sense data).² R. 289
- CARRERAS CANDI, Francesch. *Geografia General de Catalunya*. Província de Lleyda. Barcelona; Casa editorial Alberto Martín. (Sense data).² R. 290

Capsa 315

- CARRERAS CANDI, Francesch. *Geografia General de Catalunya*. Província de Tarragona. Barcelona; Casa editorial Alberto Martín. (Sense data).² R. 291
- CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. *El ingenioso hidalgo D. Quijote de la Mancha*. Parte primera. (Sense data). MFN 141 B. Antiquària

Capsa 316

- CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. *El ingenioso hidalgo D. Quijote de la Mancha*. Tomo I. Madrid; Biblioteca Universal Ilustrada, 1875.³ MFN 142 B. Antiquària
- CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. *El ingenioso hidalgo D. Quijote de la Mancha*. Tomo II. Madrid; Establecimiento tipográfico de Cristóbal Miró, 1880.³ MFN 142 B. Antiquària
- COLOMA, P. Luis. *Nuevas lecturas*. Folletín del "Diario de Barcelona". Barcelona; Imprenta barcelonesa, 1907.¹ R. 294? ULL ! NO TROBAT
- DELIBES, Léo; MARENCO, R.; BAYER, Joseph. *Coppélia ou la fille aux yeux d'émail; Excelsior; La Fée des Poupées*. París; Ménestrel Henri Heugel & Cie, editeur (Sense data).² MFN 123 B. Antiquària

Capsa 317 GF

- ESPLA I. ILUSTRACIÓ CATALANA. (21.01.1934 - 25.08.1935). R. 296
- EXPOSITION DE PARÍS 1889. Premier & Déuxième Volumes Réunis. Paris; Librairie illustrée, 1889.³ R. 297

Capsa 318

- FABRÉ I FONT, MIQUEL. *Amor i pirotècnia*. Barcelona, Editorial Millà, 1963. MFN 4079, R. 5482 BLH 6, c8/24

³ Porta segell Ateneu de Cultura de l'Hospitalet.

- FACULTAT DE DRET DE BARCELONA. *Apuntes de Historia del Derecho Español*. Curso 1902-1903. Barcelona; Librería y centro universitario de apuntes de Penella y Bosch. (Sense data).³ R. 298
- GAY DE MONTELLÀ, R. *Catalunya, nació mediterrània*. Barcelona; Imp. Aleu, Domingo i C^a, 1933. R. 299
- JAUME I, Rey. *Cronica o comentaris del gloriosissim i invictosom REY EN JAUME I, Rei d'Aragó, de Mallorca y Valencia, Comte de Barcelona, d'Urgell y de Montpeller escrita per ell meteix en sa llengua natural*. Tomo II. Barcelona; Biblioteca clàssica catalana, Ferrer y Vidal, 1905. R. 300
- Lorenzo Gàcia, Francesc. Berlin, Plaça alter, nº 2 : comèdia dramàtica en dues parts dividides en cinc quadres. Barcelona, Millà, 1954. MFN 1851B.Auxiliar
- SOULIÈ, Federico. *Los dos cadáveres*. Madrid; Hernáiz, editor (Imprenta de M. Díaz y compañía), 1850.⁴ MFN 108 B. Antiquària
- VALLÈS, Emili. *Vocabulari castellà- català*. Barcelona; I.G. Seix Barral Germs., S.A.- editors, 1935. R. 303
- VALLS-TABERNER, Ferran i SOLDEVILA, Ferran. *Història de Catalunya*. Curs superior. Barcelona; Publicacions de l'editorial pedagògica Associació protectora de l'ensenyança catalana, 1923. R. 303
- VIVERO, Augusto y VILLA, Antonio de la. *Cómo cae un trono (La Revolución en Portugal)*. Madrid; Biblioteca Renacimiento, V. Prieto y Comp.^a, editores, 1910.⁵ R. 305

⁴ Porta segells: Biblioteca Municipal i Ateneu de Cultura de l'Hospitalet.

⁵ Porta segell Ateneu de Cultura de l'Hospitalet.